

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вносять:

на цілий рік 10 зр — кр.
 „чверть року 2 „ 50 „
 „місячно — „ 85 „
 для заграниччя 15 рублів або 24 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч.17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Пропащі Русини угорські.

II.

Хоч на Бескиді нема стовпів граничних, — пише В. Охримович у згаданих своїх вражіннях з Угорщини — хоч границі не видно, то проте границя тут найліпша, найміцніша. Тут сам Бескид високий, зелений творить природну, відвічну, незмінну границю. Він тут не відстоїть, як кордон над Збручем, а від первовіку; кордон мож пересунути, кордон мож зруйнувати, але Бескида із місця не рушиш. Се та китайська стіна, що ділить Русь галицьку від угорської. Через ту стіну „Угорська Русь відрізана духово навіть від Галичини більше, як Австралія від Європи“. А хоч в стіні чий зроблені пробої, хоч залізниця і гостинці, тунелі і телеграфи перерізують вже в многих місцях природну галицько-угорську границю, се поки-що не має більшого значіння. Те, не дасть ся так легко і так швидко штукаю злучити, що було через много віків природою розлучене. Знаменитий доказ того бачимо в наших руських колоніях в Америці. Там зійшли ся руські переселенці з Галичини і Угорщини. Здавало-б ся, що там на чужині, на вільній

землі повинні угорські і галицькі Русини з собою зблизитись, злучитись, зіллятись. Там прецінь живуть они побіч себе і однака одних і других доля; там ані Бескид їх високий не ділить, ані малярський, ані польський гнет. А помимо того і на Новім Сьвітї, так само як і в Старім, угорські і галицькі Русини не тільки собі чужі, але навіть не люблять одні других. Видко, що і в Новім Сьвітї не швидко забувають ся традиції принесені з Старого сьвіта; видко аж до Америки сягає могучий вплив природної границі на Бескиді, бо се границя не тільки політична, як над Збручем, але тажогосподарска, етнографічна і культурна.

Пояснивши вплив сеї границі і ріжницю поміж забескидскими верховинцями а нашими у вигляді, в носі і мові, (в угорських Русинів далеко більше примішок малярської мови, ніж у галицьких Русинів польської), В. Охримович пише дальше:

Коли я питав угорско-руських мужиків, що се за край, в котрім они живуть, то они мені відповідали: тото малярський орсаї (край); ми живемо пуд малярським царьом. А коли я спитав, що они за люди, то они відповідали: ми є Руснаки, ми є рускої віри, а справедливі

Маляри, тоти вадь (або) панезької, вадь кальвіньської віри. Галичину не називають инакше, тільки „Польщою“, а галицьких Русинів називають Поляками. На мій заміт, що прецінь і по тамтїм боці Бескида живуть такі самі Руснаки як і они, одвітили мені: „тото ся знає, што і у вас люди рускої віри, ай про тото ви рувно Поляки, бо тото вже за Бескидом Польща чинить ся“.*)

Коли помимо тисячлітнього сусідства і панованя Малярів, преці пів міліона (?) угорських Русинів оперло ся з малярценою і задержало руску мову, руский обряд і руске імя, то головна (хотїй не одинока) причина того лежить в тім, що угорські Русини замешкують майже самі гірські і підгірські околиці, бо відома річ, що гори суть знаменитим захистом для праїдїної мови і предківських звичаїв перед посторонними чужими впливами. То гори заслонили наших забескидских Русинів братів перед повною маляризацією, бо на долах, на низині Русинів так як би вже не було.

*) Причина того, що Угор. Русини зовуть Галичину Польщою, лежить в тім, що перед розбором Польщі Бескид був через 400 років границею між Польським а Угорським королівством.

ЖЕБРАЧКА.

Нарис.

Соняшне тепле передполудне в червню. Вікно моєї артистично урядженої комнати стояло широко відчинене, а я сидів перед ним при столї до писаня.

Один з найкрасших, найдиких карпатских краєвидів пишав ся як раз перед моїм вікном. Великанська, на піраміду подабаюча, густо залісена гора взносилась під небозвід. Біля неї темний, вузький яр розлично формованих, залісених гір і скель. До того безустанний шум соснових лісів, пригадуючий море, і повно сонця.

Всюди як найбільше сонця. Ніколи не видалась мені зелень ліса такою живою, інтензивною; — безхмаре, прозоре небо ніколи таким синім, лагідним. Я цілком потону в тим видї...

Потону!... Се за мало сказано.

Я відчував сю преняшну красу природи кождим нервом; їв єї очима, упивавсь єї істнованем, а до того всего і знав, що сили, котрі становили мою душу, збудила она, що викохала їх сама самісьа она...

Щасливий, о щасливий, хто може розуміти єї!..

Непоборима охота заволодїла мною занисати нинї одну вже часто обдумвану ідею. Відвернувши майже на силу погляд від природи почав я впорядковувати думки.

Они піддають ся, они і супротивляють ся,

они розпорошують ся, они кепкують собі з мене... а не можу!!

Недалеко дому — може зо сто кроків — сидить з самого ранку якась жебрачка і молить у перехожих милостинї. Она не жебрає, як се чинять люди сего роду їм уже властивим способом. Она ї не сьпіває. В неї нема навіть того жебрачконого тону, до котрого чоловік у тих сотворїнь уже звик і котрий лише доти вражає, доки ті істоти перед очима. Нї; в неї і того нема. Она скавучить. Все найово в однаковім темро від високих до найнижших тонів. В серединї скалі ледво замїтна відміна, а відтак знов: „Змилуйтесь над нещасливою, а Бог заплатить вам!“

Я відчуваю таке скавучїне цілим тілом від стїп до голови. Стараюсь не звертати на се уваги, і пробую бути ніби глухим. Годї! — Змилуйтесь над нещасливою, а Бог заплатить вам!

Оно завзяло ся на мене, впило ся в мене, а я вслухував ся з нервовостию, ба, з охотою повною скажености, в то скавучїне. „Славно! славно!“ — шептають мої уста з неописаним сарказмом. — Славно! — і подразнений майже до крови шпурнув я перо на стїл.

— Може прецінь раз перестане!

Слухаю з повздержаним віддиком одну хвилину, другу, третю, аж нараз: „Змилуйтесь над нещасливою, а Бог заплатить вам!“

Се може чоловіка довести до божевільства. Кидаюсь до вікна, щоб єї побачити. Мене немов щось пхає ще, щоб я побачив єї! Она тут!..

Сидить перед містком, що веде до торговиці і скавучить. — Нї, нехай собі вже дума-

ють як хочуть, але се справді чисте добродїєство, що жебраче заборонене. По малих мстах істнує ще та кара Бога, хотї для бідних суть і там якісь запомоги. Але я зроблю всему конець. Шпурну їй гроший, щоб мовчала, або щоб ви-неслась відси, або щоб просїла хотї жебрацким тоном, або щоб... або щоб... ох! щоб ти занїміла!..

— Змилуйтесь над нещасливою, а Бог заплатить вам!

В менї сканїло і я усміхнув ся лихо-вістно.

Пірвавши за капелюх лечу до неї.

Она сидить звернена профільом в ту сторону, з котрої я як раз надходжу. Коли заула мої кроки, замовкла. Цїла тонка, згорблена по-стать з головою, похилою на груди, простягненою рукою прибирає нараз характер напруженя. Я звільняю хїд, хочу їй приглянутись. — Жовтий немов вісь, худий, але молодий, надзвичайно правильний профіль єсть се, що так хилить ся на грудь. Горішньої частини лиця не бачу ще добре; низна напятавана глибоким, давно затетерїлим болем...

Тепер підносять голову (менї здає ся, що надто високо) і я бачу: она слїпа, цілком слїпа. Довгі, чорні, шовкові вії закривають темні очі.

З острахом, з якимось наглим нереликом витрищив я на ню очі, а відтак поклав скоро гроші в єї малу руку, обгорїлу від сонця. Єї безкровні, меланхолійно стулені уста викривляють ся немов до усміху:

— Нехай вас Бог благословить, паночку! сказала. — Нехай вас Бог благословить тїсяч

Угорські Русини бідні, темні і визискувані. До бідности та нужди Забескидських Русинів — як каже дальше В. Охримович — причиняє ся не мало також се, що они суть темні, непросьвічені і тому легко дають ся визискувати. На Угорській Русі дуже мало письменних людей, так само мало, як в гірських повітах всхідної Галичини. Ті з помежи мужиків, що суть письменні, знають звичайно також лише по руски і лише кирилицю. З того знаня кирильської азбуки не великий для них хосен, хиба лиш той, що церковні, богослужебні книги читають, бо популярних газет і книжочок на угорській Русі на лік не знайдеш, а знов в судах і урядах, навіть в громадеких, виключним урядовим язиком є мадярський, так що всяке письмо внесене до суду або инчого публичного уряду по руски, а ліміне відкинуть. Також і написи рускої, не тільки на публичних будинках, але навіть на склепах нігде не побачиш.

В сучасних школах народних на Угорській Русі учать по троха рускому а найбільше мадярському письму. Наука руского письма уважає ся тільки як средство для вивчення мадярського письма і язика. Народний учитель обовязаний виучувати діти мадярських фраз і розмовляти з ними по мадярски. Що сей метод, особливо в початках науки, виглядає доволі кумедно, нічого й говорити. Власти шкільні дуже дбають про те, щоб наука мадярського язика робила по можности як найбільші успіхи. І справді серед молодого покоління угорско-русских мужиків трапляє ся що раз більше одиниць, що знають мадярське письмо і розуміють мадярську бесіду. Через те однак, що наука мадярщини абсорбує всю енергію учителів і школярів і то по більшій часті безуспішно, через те поступ шкільної просвіти взагалі дуже тупий і повільний. Інтелігенція угорско-руска не дбає зовсім про простий нарід; про якісь демократичні ідеї, про якийсь рух просвітний, економічний або політичний в користь угорско-русских мужиків нікому навіть не снить ся, так що в тих спра-

вах угорско-рускій інтелігенції дуже далеко навіть до галицко-рускої, нема що навіть порівнувати. Угорско-руска інтелігенція цівковито змадяризована і відчужена від простого народу, і то є також головною причиною, що між Угорскою а Галицкою Русю нема ніякої духової звязи та що угорско-руска інтелігенція дуже неподібна до нашої.

Голос знад Дністра.

(З кругів православного духовенства).

Що рускі народні справи як скрізь так і на Буковині стоять лихо, се руским людям відомо. Але що найбільше рускі люди самі себе кривдять та понижують, се їм не відомо.

Що може бути більше справедливе, як наше жадане, аби нарід наш мав своїх питомих духовних, котрі — чи добре чи зле — але бодай „по руски та по людски“ промавляли би до него, котрі би бодай не зневажали его руского звичаю, вдачі і мови? Що може бути більше справедливе, як жадане, аби двіста волоских духовних, що представляють добре зорганізовану діяльну романізаторську спілку на рускій землі, з часом були заміщені рускими православними людьми? Адже для жадного Русина не може бути байдуже, що в кождім майже селі є по одному або і по двох впливових чинників, котрі кождої хвилі можуть, за помічю свого становища повернути нерозвятий руский нарід в русло волоскої політики, котру провадити їм їх волоска совість наказує. Не може для нас бути байдуже, що з нашого народу, з его приносу ідуть щедрі дари на підмогу волоским товариствам, тим часом коли рускі читальні, рускі товариства нищать і занепадають; не може нам нарешті бути байдуже, що на плечах руского народу виростає чужа, ворожа ему осьвічена верства волоска, тим часом коли на її місця, при природних відносинах могла би розвивати ся прихильна народо-ви, широ-руска інтелігенція, котра дбала би і про низші і висші потреби народу.

Поминувши заходи коло волоцнення живого руского народу, баламученя его штучками як „волоска віра“, „волоска шляхта“, запитуємо ся коротко: Хто до недавня в Кіцманецкій Русі вибирав на посла до державної ради проводира Волохів? Рускі селяни, за ласкавою дорадою волоского духовенства! Волоске духовенство на рускій землі взагалі рішає в нашій, переважно рускій, архієпархії в хосен волощини. Оно надає їй волоский вигляд, бо не допускає до уря-

дованя руского письма, заповняє таку часопись як „Candela“ похвалами тільки волоских діятелів, перевертає назви руских сіл і людей на волоске в метриках і шематизмі. Та румунізаторська спілка робить з Буковини Румунію в зменшеному розмірі, бо нечисленне руске духовенство мусять мовчати: пострах і глум замикають ему уста. На споконвічній рускій землі зазнає руске духовенство всілякої наруги від румунізаторської спілки. Одна споминка про руску букву викликає у тих панів обурене, як то стало ся 31. січня (12. лютого) с. р. на соборчичу дністерского деканату.

На такі сумні відносини ми Русини дальше мовчати не можемо і тому уважаємо за обовязок вповні нас достойний, як найрішучо поборовати таку роботу румунізаторської змови. Сповняючи с-й обовязок ми не хочем виступати против поодиноких осіб, лише против ворожої системи. Сю систему зломити і природні відносини привертнути, буде щільним старанем кождого патріота-Русина.

Дивує нас тому вельми, що „Буковинскіи Вѣдомости“ иначе задивляють ся на ті сумні відносини наші. Вмісто поборовати ворожу, нас логубляючу систему, подає та часопись ще поміч волоским підшептам доходити до ух руских.

Маємо на думці допис з Чункова, котру „Буковинскіи Вѣдомости“ в числі 18. з с. р. подали до відомости без всякої резерви. В тій дописи сьвяточно пращає ся честний господар Ів. Білецький з відходячим з того села парохом, о. Теофілем Боканче, і каже, що сей о. духовний віддав себе „своій душпастирській службі з дуже великою ревностію“, зачїм при кінці висказує просьбу, щоби Вч. Консисторія дала їм такого самого наслідника, котрий продовжав би добрі діла, начаті о. Боканче, бо тогді, каже, буде усякий гаразд на Буковині.

Додаємо, що під напором рускої преси і руских народолюбців занехують поодинокі волоскі духовні давнійшу практику і (бодай в сїм одним случаю) старають ся виповняти свої парохіальні обовязки так, як се посьвідчив руский селянин. Однак з сего ще не можна висновувати думки, що волоске духовенство було коли небудь або є прихильне до своєї рускої пастви, що волоскі духовні починають мирити ся з фактом, що они живуть на рускій землі, котра вимагає від них злукі їх інтересів з інтересами заселяючого сю землю народу.

На доказ сего послужить найліпше діяльність бувшого пароха чунківського, котрий міг полюбити той нарід, з котрим судьба его злучила, і з котрого він жив, бо се не є нічого неможливого, — а відносив ся до спільних стремлінь руского народу і духовного та матеріального розвою его, так як о тім свідчить знов „Прав. Буковина“ (з 1. (13.) марта 1895 ч. 5), котра повідає, що на висше згаданім соборчичу Дністерского деканату з дня 31. січня (12. лютого) с. р. коли рускі духовні зажадали, щоби протокол з засіданя був писаний по руски, виступили против того найсправедливішого жаданя всі волоскі духовні, а межі ними также тодішній Чунківський парох рішучо і непохитно і доти не уступили, поки аж по двігодній завзятій борбі не пізнали, що Русини готові в противнім случаю цілком відтягнути ся від дальшої участі. В тій двогодній завзятій борбі против прав Русинів їх рідного, волоскою тактикою покривдженого руского язика брав велику і немаловажну участь згаданий Чунківський парох. Так само голосував сей душпастир руского народу против внесеня з рускої сторони, котре мало на цілі, аби признати черновецькому рускому жіночому товариству рівноправність з Товариством волоских Пань з причини ожидаемого уділеня запомоги з релігійного фонду, і котре за помічю згаданого добродія упало. Отже межі завзятими противниками рушцини, котрі на споконвічній рускій землі з піднесенім чолом заперечували найприроднійші права руского народу, находив ся також бувший о. парох з Чункова.

(З нагоди відходу о. Теофіля Боканче з Чункова дістали ми з того села також письмо з похвалами для о. Боканче. Він був в Чункові парохом через 9 літ і, як наш дописуватель потверджує, дбав о своїх селян і особливо о сироти. Не уймаючи о. Боканче заслуг на тім

раз! Від самого сходу сонця, котрого не бачу і не побачу вже ніколи, сиджу тут, а ви перші змилосердили ся надо мною. Нехай вас Бог благословить!

Несказано гідке чувство заволоділо мною.

Ольга Кобиланська.

3 поезій Теодота Галіпа.

ВСХІДНИЙ ПЕРЕКАЗ.

Витає дух в чудесній стороні,
Де никне біль і дума сумовита,
Де без сліду, мов тїни, сходять дні,
І живнє уся дрімотою повита.

Немов крізь сон доносять ся до ух
Дивні слова і сьпиви таємничі —
І взносить ся до Бога вбогий дух,
Житєм своїм втішаючи ся трічі.

Забув він тут ті сьвітові болі,
Що полягли на всім земнім обширі,
Забув борбу, утрати і жалі,
Понижєна за вірувана щирі.

А там і днесь, в сумній далечині,
Сьвята земля туманами повита;
Владичуть в ній, як в ті забуті дні,
І страх і плач і дума сумовита...

ПРОРОК.

Опять в грудях кипить чувства горячі
На подвиг кличучи борця,
І знову він, про всі тяжкі невдачі,
На братні надієсь серця.

Его душа, поновлена і сьміла,
Почула звязь з своїм Творцем
І рве ся ген до сьвітляного діла
І за тернистим йде вінцем.

Марна печаль, марні катів кайдани
Перед піднесенім чолом! —
Із чистих уст, що їм нема догани
Спливає истини псалом.

І видить він, з безсмертностю в союзі,
Широкий сьвіт у стпї своїх
І вірує, що все на видокрузі
Наверне ся до діл благих!

поли, скажемо зараз, що треба вміти найти р'яницю поліж дійсною заслугою, а тим, що єсть обовязком кожного сьвященника. Коли сьвященник-Волох в рускій громаді для морального веденя єї уживає рускої мови, то се обовязок єго, а не заслуга. Инакше, уважаючи такі обяви заслугою і ласкою, витворимо зовсім фальшиве понятє о обовязку сьвященника в рускій громаді. Притім, як кажемо, особисті заслуги о. Боканче радо єму признаємо, хоч зовсім не можемо бажати для рускої громади такого сьвященника, котрий би мимо своїх добрих прикмет так не-прихильно відносив ся до народно-русских цілій, як о. Боканче. — Ред.).

Коли волоскі духовні то туг то там може вже й не волощать прямо руских селян, але за то там, куди не досягає позір і слух руского мужика, зневажають ногами допчугь найсьвятійші рускі чувства, з перечують рускі права, і кривдять Русь матеріально, — то що-ж се за робота, як не румунізація? А з такою потайною румунізацією, як з усяким лицемрством, чи не труднійша борба, як з отвергом ворогом?

Правда, в Русини, котрих не болить, що на рускі ниви розкинула сіти румунізаторска спілка, що на рускій землі процвітає волоска політика, що рускі приноси ідуть на волоскі бурси, що в ті бурси ваблять руских хлопців і взагалі роблять з молодіжи перевертнів, що на рускій землі не може витворити ся питома освічена верства, що на рускім хлібі виростають ланичі, котрі мають собі за нечесть находити ся на таким місци, де красують ся рускі народні барви, що по руских селах будять ся забаганочки за волоскими народними школами, що румунізація процвітає в церковних часописях, шематизмах, окружниках, що варошіяльні бібліотеки наповняють ся усякими ще й застарілими волоскими учебниками, що метрики провадять ся по волоски, що запроваджують ся волоскі парохіяльні печатки замість давних руских, що через румунізаторску спілку виривають чудні зміни щодо народности поодиноких парохіян. — Се все знає ся, чує ся на собі, але „Bratus ist ein ehrenwerter Mann.“

Всі і найсправедливіші жалоби на оргії румунізації мусять однако замовкнути, коли самі Русини, задоволені з зручного кадженя і масних слів хитрих Візантійців, стають ся ревними діятелями в винограді волоского підступу.

Перегляд політичний.

— Комісія угорської палати послів рішила на внесене міністра віроісповідань Влясіча прийняти уставу о реценції жидів пісті ухвали палати панів, а відкинений тою палатою параграф перенести до уставу о свободі віроісповідань.

— Молодоческий клуб ради державної вибрав до делегацій послів Герольда, Кафтана, Пацака і Сляму.

— Німецка рада державна прийняла 165 голосами против 85 новелю о податку від горівки і закон о податку від цукру. Сесию потім замкнено.

— Бельгійський король задумує державу Конго продати Франції, щоби в такий спосіб позбутися клопоту.

— Бувший болгарский президент міністрів Стамбулов хоче виїхати в заграницю. Позаяк против него веде ся слідство, то правительство було в клопоті, чи дати єму паспорт. Тепер доносять з Софії, що 50 осіб, котрі свого часу внесли жалобу против Стамбулова, за пошкодженє їх інтересам, запротестували тепер в правительстві і в комісії парламентарній против виїзду Стамбулова, щоби він тим способом не усунув ся від одвічальности. Они жадають, щоби правительство не дозволило Стамбулову доти виїхати, доки не буде сконстатована вина Стамбулова.

Дрібні вісти.

Іменованя. П. Міністер просьвити іменував кандидата адвокатури, д-ра Марк. Хлягача, секретарем університету у Львові. — Міністерство торговлі іменувало контролора поштового з Кракова, Валер. Фляха, управителем поштовим в Калущи. — Міністерство торговлі іменувало поручників: Адольф Вінтерсберґера, Володисл. Домічка, Мат. Вальводу, Стан. Заячківського, Петра Береста і Людв. Беркгофа, дальше рахункових підпорців: Генр. Донату, Лейбу Блемера, Як. Тіркля, Ів. Марка, Йос. Капля і Віль. Брікнера поштовими асистентами, а дирекція почт приділила: Вінтерсберґера і Заячківського до поштового уряду у Львові, Береста у Станіславові, Донату в Тернополі, Тіркля в Снятині, Марка в Підволочисках, а Брікнера в Городку.

З залізниць державних. Справоздане заряду залізниць державних за рік 1894 подає зріст приходів за перевіз о 7 мільонів в порівнаню до минушого року, взглядно по відчисленю доходів ліній, перебраних з днем 1. січня 1894 р. державою, о 5.243.000 зр.

З буковинської ц. к. Ради шкільної краєвої. На засіданю дня 22. с. м. ухвалено розширити однокласові школи в Люизенталь і Корчештах на двокласові, а в Репушницях на трикласові школи народні. Тимчасових учителів Леона Чеховского в Виспих Цертештах, Никиту Явку в Дорогеа. Пльотониці і Дмитра Мітріка в Дорна Ватрі іменовано сталими учителями на їх дотеперішних посадах. Румунському катихитови Іванови Стефанеліому в Чернівцях признано третій, а учителеви Юрієви Діаконовичеві в Кімполонзі другий додаток. Зроблено предложєня ц. к. міністерству просьвити в справі посад при реальній школі і черновецькій гімназії. В кінци залагоджено меньше важні справи.

Плямистий тиф вибух епідемічно в Новій Жучці під Чернівцями.

Новий дворець в Перемишли. Позаяк теперішний дворець в Перемишли не відповідає зростаючому рухови особовому, то львівска дирекція залізниць рішила ся єго заступити новим хорощим, відповідаючим вимогам новочасної техніки двірцем. Роботи вже зачали ся.

„Славянское благотворительное общество“ розбирає тепер справу розширення своєї видавничої діяльности і постановило заняти ся видаванем приступних брошурок о Славянщині і славянських календарів, „котрих великих браку так дуже відчувають.“ На се вибрано осібний комітет.

Шовківництва учать ся в богато школах полудневої Росії. Заразом займають ся ті школи розширюванем морвового дерева. В тім напрямі є найрухливіший повіт харківський.

Урожай на Поділю в сім році показуєсь так лихий, якого і найстарші люди не затимили. Чого сніг не випарив а миши не зїли, те знищили вітри і посуха. Коли-б в найблизшій часі не було дощу, то прийшов би страшний голод. Серед селян, особливо біднійших вже тепер нужда, а ще збільшають єї податкові севестратори, котрі, не зважаючи на передновок, тягнуть остатну свитину залягаючим за податки.

Огонь на ческій виставі. Уже арештовано виновника. Є то 33-літний робітник Кароль Петрілка. Він признав ся, що хотів налити собі в свою лампу нафти і зайшов до магазину будинку інсталаційного. При наливаню нафти засьвіттив сірник, а тоді нафта вбухла. Він ставрав ся огонь загатити, а коли то не вдало ся, вибіг і кричав, що горить. Через те згоріла галля машин.

Трое дітий повила дня 21. с. м. Аниця Левинська на передмістю Калічанка в Чернівцях. Всі троє зараз по породі умерли.

Нещасна пригода. Робітника Домната Бойчука засинала земля в Іванківцях при копаню і удушила єго.

Великим благословеньством небес тішать ся один горожанин на граници прускій. Той чоловік мав від своїх перших двох жінок 10 дітий, третя же обдарила єго 16 дітьми. Сими днями народило ся єму 27. дитя. Щасливий батько приймає то все з правдиво християнською покорою, а при послідних уродинах мав сказати: „Ну, то може дотягну до пів копи!“...

Міст між Европою і Азією має будувати ся над Босфором. Роботи зачнуть ся вже сего літа. Міст буде стояти на вісьмох стовпах, з котрих два середущі будуть 71 метрів високі, щоби і найбільші пароходи могли переїжджати. Кошти обраховано на 60 мільонів марок.

800-ну річницю хрестоносних воєн зачали вже празнувати в Клермон-Феран при участі 20 кардиналів, великого числа архієпископів і єпископів. Перший хрестоносний похід був р. 1095. При сім торжестві будуть згадувати й хрестоносний похід дітий і з тої нагоди роздасть ся бідним дітям памятки.

Пам'ятник погибшим за вітчизну воєнам постановила вибудувати французска рада міністрів в 25-ті роковини війни в 1870 р.

Репортерка — мільонеркою. Перед кількома роками збудила велике здивованє подорожниця мис Нелі Блі, репортерки New-York-World, котра вибрала ся в подорож, заосмотрена лиш порожню торбою подорожною. Але відважній репортерці пощастило, бо оногди пішла замуж за мільонера Зеамана. Виправді має муж вже 73 літ, а мис Блі лишє 30, але зваживши, що Зеаман посідає з мільони доларів (6 мільонів зр.), а панна, що виходила замуж, посідала пусту торбу надвіничу, то...

Добре підійшов якийсь незнакомий злодій шевского хлопця Йосифа Дзяткевича у Львові. Стривавши хлопця на улиці, як ніс дві пари чобіт, злодій велів хлопцеві піти з листом до пароху при костелі сьв. Мартіна, обіцяючи єму за се кілька крайцарів, Перед самим домом сказав злодій хгопцеві, що сьвященник має єму дати 10 зр., отже щоби з грішми не утік, то нехай лишить на застав чоботи. Хлопець не и дозриваючи нічого послухав сеї ради. Однако дуже завів ся, бо показало ся, що лист був лишє заадресованою кувертою, що сьвященник не дав 10 зр. і що найважнійше, послаючий утік з чобітьми.

За моток ниток убив. В Кошилівцях, збаражского повіта, убив селянин Стефан Базів Івана Марцишина, котрого підозривав о крадіж мотка ниток. Убийство довершив Базів в страшний спосіб. Вхопивши свою жертву з заду за волосє, повалив на землю і так довго бив Марцишина запятками по голові, доки сеї не погіб.

Загальні збори львівского „Клубу Русинок“ відбули ся дня 23. с. м. о 4-ій годині з полудня. До нового виділу увійшли пані: Г. Шухевичева, В. Коцовска, Є. Стефановичева, Потелицка, Франкова, Бережницка, Паньковска, панна Войковска і панна О. Барвіньска.

Міліонові женитьби. Американські газети обчисляють, кілько богатих Американок пішло замуж в старий край і винайшли, що при тім винесли з собою 200 мільонів доларів. Найбільший посаг принесла до Европи оногди Анна Гульд, котра видала ся за графа Кастелян і посагу мала 65 мільонів марок, В тім списі американських газет єсть 16 жєнщин з 140 мільонами марок, котрі пішли замуж до Парижа. З цілого справозданя видко, що американки дуже раді женитьбам з Европейцями.

Дівоча гімназія у Львові. Перші три класи дівочої гімназії мають бути отворені з початком вересня с. р.

Як Хіна приходить до грошей. Ostasiatischer Lloyd доносить таке: Щоби заповнити хоч троха порожню касу хінського правительства, оголосив хінський цісар, що особи, котрі подають ся о степенє ліценціату (Hsui'sai), можуть перескочити іспит провінціяльний (на степенє Tschüjeu'-a) і зголосити ся від разу до іспиту метрополітального (Tschinschich), котрий відбуває ся що третого року. За сю пільгу має кандидат заплатити дрібницю — 20.000 таялів. Число таких

кандидатів обмежено на тепер на 100; до пущих кас хінських вплинуть отже два мільони талев.

Кулі з алюмінієм. Один французький промисловець з околиць Бельфорта продав англійському правительству значну кількість алюмінієвих куль свого винаходу. Такі кулі, разом з відповідним оружжям будуть роздані війську і поліції для спинювання уличних збіговщ, розрухів і т. ин. Як звісно, алюмінієм найлекший метал і для того кулі з него призначені до того, щоби держати неспокойних без розливу крові в якимсь віддаленю. Вправді ті кулі на віддалене 100 мет. будуть завдавати рани, але о много лекші, як кулі оловяні, а на віддалене 200 метрів єсть вже алюмінієва куля нешкідна. Французьке правительство хоче також скористати з того винайдена.

Цікаву справу судову має невдзі розсудити французький суд. Один Англичанин відбував з своїм братом подорож по Франції. В дорозі брат умер, а позівставший брат казав тіло спалити, потім вспати в паку і відослати залізницею до Англії. Приїхавши домів, довідав ся, що паку розбито а попіл розсипано. Англієць запізав тепер заряд французьких залізниць о відшкодоване в сумі 200.000 франків. Цікава річ, де знайде французький суд людей, котрі би оцінили: кілька варта попіл помершого брата.

НАУКА, ШТУКА І ЛІТЕРАТУРА.

Die Theilpacht nach römischen und österreichischen Recht (Частинне поліче після права римського і австрійського). Під таким заголовком появиля ся з кінцем минушого року в Берліні наукова правничя розвідка нашого земляка д-ра Михайла Зобкова, котрий, як відомо, висланий на кошт державний за границю на дальші студії правничі, щоби відтак заняти опорожену на львівськйм університеті катедру цивільного права з рускою мовою викладовою. Наукова критика оцінила сю працю вельми прихильно. Вперше появиля ся про ню оцінка в посліднім вицуску рускої „Часописи правничої“ за рік 1894, написана львівськйм адвокатом і ученим правником д-ром Костем Левіцькйм. Др. Левіцькйй не годить ся вправді в більшій часті з виводами автора, але признає виразно, що розвідка д-ра Зобкова в часті правно-історичній подає вельми цінний матерьял критично-науковий, і що праця д-ра Зобкова займе в науці бесперечно поважне місце та зверне на себе увагу правознавців... В числі 20. видавній в Відні поважної німецької часописи правничої: Allgemeine österr. Gerichts-Zeitung з сего року знаходимо знову ще прихильнішу критику сеї праці д-ра Зобкова пера д-ра Неметія, котрий сю працю дуже захвалює. Др. Неметі підносить головню незвичайну всесторонність і докладність виводів автора, так що, як каже, ледви чи знайде ся який практичний випадок частинного політя (себго умови, котрою властитель віддає свій ґрунт до управи другому, а замість чиншу в грошах вимовляє собі щорічно частину пожитків з того ґрунту), котрий не дав би ся пояснити на підставі обговорюваної праці. Взагалі-ж називає др. Неметі сю розвідку цінною і дійсно науковою працею, і припоруцає єї горячо всім австрійськйм правникам. В тим більшій мірі заслугоє ся праця на увагу правників-Русинів.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“.

Любляна, 27. мая. Загальна шкода з землетрясеня виносить після обчислення комісії в Люблянї: на будинках 3,138.700 зр., а в краю 4,264.000 зр. — Легкі фильованя дають ся ще чути.

Рим, 27. мая На 508 виборів значний результат з 320; між семи вибраю 200 правительственных послів. Кріспі

Видає і за редакцію відповідає Осип Маковей.

вибраний сім разів, чотири рази в Сидилїї. Міністри фінансів, війни, маринарки, почти і скарбу вибрані також. Також вибрані головні проводирі опозиції, між ними Джіоліті. Дуже рідко трапляли ся маловажні непорядки при виборах. Дотеперішні результати виказують велику більшість правительственных послів.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

у Львові, улица Академічна ч. 8,

продає слідуєчі книжки:

	зр. кр.
Др. Огоновский: История русской литературы II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр., а том I.	3 —
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. 1. — Чорна Рада, повість	1 — — 80
Юрій Федькович. Повісти і оповіданя	— 20
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя	— 30
— Світгляд українського народа	— 30
— Кайдашева сім'я, повість	— 5
— Навіжена, повість	— 50
— Над чорним морем, повість	— 20
— Хмари, повість	1 90
— Причена, повість	1 50
— Микола Джеря, повість	— 80
— Поміж ворогами	— 50
— Попались	— 10
Ом. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	— 35
Вас. Ріленьк. „Іфігенія в Тавриді“, драма	— 30
Мих. Коцюбинський. „Хо“, оповідане	— 10
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4-50 зр. з пересилкою	5 —
— Кобзар для дітей	— 20
Леся Українка і Макс. Ставицький. Книга пісень Г. Гейне	— 80
— На крилах пісень, збірник поезій	— 60
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	— 20
— З чужого поля, переклади ч. I.	— 20
Уманець і Спілка. Словар російсько-український ч. I. і II. по	2 50
I. Баштовий. Українство на літератур. похвах з Московщиною	— 50
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних	— 35
— Без праці, оповідане	— 20
— Лис Микита Гетого	— 50
— Украдене щасте, драма	— 30
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр. ч. III	— 80
— Книга казок, поезії часть II.	— 60
— Під хмарним небом, поезії ч. I.	1 —
К. Т. Подоленко. За громаду, хроніка	— 20
Записки Товариства імени Шевченка ч. I., II., III., IV. і V. по	1 20
О. Бенан. Сибір ч. I. II.	1 20
Левенко. Пани і люди, повість	— 80
— Салдатский розрух	— 10
Геринг-Герасимович. Що то є господарність	— 20
Осип Маковей. Поезії ч. I.	— 20
— „Оферма“ — новіля	— 10
Михайло Старицкий. В темряві, драма	— 20
Кирило Студинський. Лірики, студії	— 20
— Пересторога	1 —
Василь Щурат. Пісня про Ролянда	— 50

Tinct. capsici compos.
(Pain expeller)

приладжена в аптиці Ріхтера, Прага, загално звісне втиране, лагодить біль, можна дістати по ціні 1.20 зр., 70 кр. і 40 кр. за Фляшку майже в кождій аптиці. При закупні треба дуже уважати і брати фляшки лише з охоронною маркою „котвиця“ за правдиві. Центральна розсилка: Ріхтера аптика під Зол. Львом, Прага.

СИЛА КНИЖКИ

або

О П Р О С В І Т І Н А Р О Д Н І Й.

Під таким заголовком вишла брошура

в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Пігуляком.

Ціна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакції „Буковини“.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО
„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях,
улиця Петровича число 2,
мас на складі:
„Ілюстровану Бібліотеку“
для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем
року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зл. 20 кр. за рочник, а всі 9 разом за 9 зр.
3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улица Академічна, ч. 8.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечує всяке майно движиме і недвижиме против шкідливого впливу вогню під найприступнішими услівями і почилює можливо найнижчі премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошеня о уділені агенції в місцевостях, де нема агенції „Дністра“, приймають ся.

Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповів і тверезим руским читальникам присвятив Омелян Попович. Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поштою 25 кр.

З друкарні Г. Чоппа.